

زندگی بر اساس اندیشه

ویژگی های سقراط

- همه او را می شناختند.
- سخنان او شیرین، پرمعنا، به ظاهر ساده و گاه خنده آور با ژرفای خاص بود.
- لباس های ساده می پوشید.
- اخلاق و منش جذابی داشت.
- رفتار او متواضعانه و با احترام بود، در نتیجه جوانان زیادی مجذوبش می شدند.
- همنشین تهیدستان و توانگران بود.
- پیوسته درباره مسائل روزمره زندگی می اندیشید.
- سقراط هیچ کتابی ننوشته است.
- با تأمل در زندگی او می توانیم از اندیشه های فلسفی او مطلع شویم.
- افلاطون، شاگرد برجسته وی زندگی سقراط را حکایت کرده و مبارزه سقراط با مغالطه گران و سوفیست ها را در آثار خود به تصویر کشیده است.
- پرچم دار علم و فضیلت بود.
- بنیان های تفکر فلسفی را استوار کرد (در شرایط کم رنگ شدن حقیقت)
- می گفت: «من هیچ گاه از بیدار ساختن و سرزنش شما و پند دادن به شما باز نمی ایستم».
- می گفت: «من نه برای پول سخن می گویم و نه سکوت می کنم».
- معتقد بود: «این رسالتی است که خداوند با نداهای غیبی بر عهده من گذاشته است».

سوفسطائیان

- جامعه آن در زمان سقراط متأثر از اندیشه های آنان بود.
- معتقد به عدم توانایی انسان در شناخت جهان بودند.
- معتقدند علم، ساخته و پرداخته ذهن انسان است و با واقعیت تطابق ندارد.
- از اقسام مغالطه، جدل و فن سخنوری که روش آن ها بود، برای نشر اندیشه خود و تأثیر بر شیوه زندگی مردم استفاده می کردند.

اتهامات سقراط

- انکار خدایان مورد اعتماد همه
- سخن گفتن از خدایی جدید
- گمراه کردن جوانان
- اتهام دیگر از دیرباز که به سقراط نسبت داده شده و ملتوس هم آن را تکرار می کند:
- رفتاری خلاف دین آتنیان
- در پی دست یافتن به اسرار آسمان و زمین
- جلوه باطل به حق و اشاعه آن به دیگران

دفاعیات سقراط

- اعتقاد به صفات و آثار و امور مربوط به یک چیز (علت)؛ در نتیجه = اعتقاد به وجود خود آن چیز (معلول)
- اعتقاد به علم و قدرت و عدالت فوق بشری؛ در نتیجه = اعتقاد به خدا
- دست یافتن به راه درست و در پیش گرفتن آن (علت)؛ در نتیجه = نداشتن هراس (معلول)

مأموریت خداوند به سقراط از منظر او

— کوشش در جست و جوی دانش
— آموزش آن به دیگران

نعمت بودن مرگ

— انتقال به جهانی دیگر که همه گذشتگان در آن گرد آمده اند.
— رهایی یافتن از مدعیان دروغین قضاوت و روبه رویی با داوران دادگر
— همنشینی با نیکان دیگر آن جهان

از نظر سقراط

— او دانا نیست.
— دانای حقیقی خداست.

راز سروش معبد دلفی

— سخن سروش: «داناترین مردم سقراط است».
— راز این سخن از منظر سقراط:
— (۱) نمایاندن به ما که تا چه پایه نادانیم.
— (۲) داناترین آدمیان کسی است که چون سقراط بداند که هیچ نمی داند. (چهل ساده)

سخن سیسرون، فیلسوف و خطیب بزرگ رومی درباره سقراط

— (۱) فلسفه را از آسمان به زمین آورد.
— (۲) آن را به خانه ها و شهر ها برد.
— (۳) او فلسفه را وادار کرد تا به زندگی، اخلاقیات و خیر و شر بپردازد.